

RP 111/2012 rd

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av sjukförsäkringslagen, 4 och 6 § i lagen om stöd för hemvård och privat vård av barn samt av 11 a § i lagen om barndagvård

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås det att bestämmelserna om faderskapspenning i sjukförsäkringslagen ändras.

Pappor ska ha rätt till en faderskapspenning som betalas för sammanlagt högst 54 vardagar och som inte kan överföras på den andra föräldern. Om pappan inte använder sin rätt, går den förlorad. Faderskapspenning ska, liksom för närvarande, kunna betalas för högst 18 vardagar samtidigt som den moderskaps- eller föräldrapenning som betalas till mamman under moderskaps- eller föräldrapenningsperioden. Rätten till faderskapspenning ska inte längre vara bunden till föräldrapenning, och ska inte heller längre minska det antal dagar för vilka föräldrarna har rätt till föräldrapenning. Faderskapspenningen ska utnyttjas innan barnet fyller två år. Faderskapspenning för adoptivföräldrar eller förmåner som kan jämföras med faderskapspenningen ska när det gäller adoptivföräldrar

eller partner i registrerade partnerskap på motsvarande sätt utnyttjas inom två år från det att barnet har tagits i vård. Faderskapspenningen ska betalas per barn så att födelset av ett nytt barn i familjen inte längre innebär att pappans rätt till faderskapspenning för det föregående barnet upphör. Framflyttande av en faderskapspenningsperiod ska inte heller längre förutsätta att barnet har vårdats hemma under tiden mellan föräldrapenningsperioden och den faderskapspenningsperiod som har tagits ut efter föräldrapenningsperioden. I överensstämmelse med detta kan barndagvården inledas omedelbart efter föräldrapenningsperioden.

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2013 och avses bli behandlad i samband med den.

Lagarna avses träda i kraft den 1 januari 2013.

MOTIVERING

1 Nuläge

1.1 Lagstiftning och praxis

En pappa som deltar i vården av sitt barn och under denna tid inte är i förvärvsarbete eller annat eget arbete än arbete som utförs i det egna hushållet, har enligt sjukförsäkringslagen (1224/2004) rätt till faderskapspenning för sammanlagt högst 18 vardagar under moderskaps- och föräldrapenningsperioden. Faderskapspenningsperioden kan enligt pappans val uppdelas på högst fyra perioder. Minimilängden för perioderna har inte begränsats. Den första faderskapsledigheten får tas ut i samband med barnets födelse.

Dessutom har pappan rätt till en pappamånad som enligt överenskommelse mellan mamman och pappan kan tas ut efter föräldrapenningsperioden eller senare. Pappamånaden består av de 12 sista vardagarna i föräldrapenningsperioden och en faderskapspenningssperiod på minst en och högst 24 vardagar omedelbart efter föräldrapenningsperioden som ska tas ut som en sammanhängande period. Pappamånaden kan alternativt tas ut också så att pappan enligt överenskommelse med mamman flyttar fram de sista 12 vardagarna i föräldrapenningsperioden för att tas ut senare i en sammanhängande period tillsammans med de högst 24 faderskapspenningssdagar som hör till pappamånaden. Framflyttandet förutsätter att endera föräldern vårdar barnet hemma från utgången av den period för vilken föräldrapenning har betalats till mamman eller pappan omedelbart efter moderskapspenningsperioden fram till den framflyttade föräldrapenningen. Pappamånaden ska tas ut senast inom 180 kalenderdagar från utgången av föräldrapenningsperioden. Den upphör senast när barnet är ungefär ett år och fyra månader (16 månader) gammalt.

En adoptivpappa som är berättigad till föräldrapenning för adoptivföräldrar har på samma sätt som en biologisk pappa rätt till faderskapspenning och pappamånad. Även en partner i ett registrerat partnerskap, som har adopterat sin partners barn, har på samma

sätt som en biologisk pappa och adoptivpappa rätt till faderskapspenning eller liknande förmåner samt pappamånad eller en med den jämförbar föräldradagpenningssperiod.

Utbetalningen av den föregående moderskaps-, faderskaps- eller föräldrapenningen upphör när en ny föräldradagpenningssperiod inleds, om rätten till ny föräldradagpenning uppkommer under moderskaps-, faderskaps eller föräldrapenningsperioden. Rätten till föräldradagpenning för det föregående barnet upphör om rätt till ny föräldradagpenning uppkommer innan den framflyttade pappamånaden har tagits ut. I sjukförsäkringslagen avses med föräldradagpenning särskild moderskaps-, moderskaps-, faderskaps- och föräldrapenning samt partiell föräldrapenning. För adoptivföräldrar gäller en egen bestämmelse. Enligt bestämmelsen upphör utbetalningen av den föregående föräldrapenningen vid ingången av den nya moderskaps- eller föräldrapenningsperioden eller föräldrapenningsperioden för adoptivföräldrar, om rätt till ny moderskaps- eller föräldrapenning eller föräldrapenning för adoptivföräldrar uppkommer under föräldrapenningsperioden för adoptivföräldrar. Bestämelsen skiljer sig från motsvarande bestämmelse för en biologisk pappa på så sätt att det i bestämmelsen inte ingår en hänvisning till att faderskapspenningen upphör. Faderskapspenningen för en adoptivpappa eller förmånen under pappamånaden upphör således inte, om rätt till ny moderskaps- eller föräldrapenning eller föräldrapenning för adoptivföräldrar uppkommer under faderskapspenningsperioden för en adoptivpappa eller innan den framflyttade pappamånaden har tagits ut. I fråga om en partner i ett registrerat partnerskap som adopterat sin partners barn finns det i lagen en hänvisning till bestämmelserna om faderskaps- och föräldrapenning för adoptivföräldrar. Således gäller för en partner i ett registrerat partnerskap på motsvarande sätt vad som ovan har konstaterats om en adoptivpappa.

Moderskaps- och faderskapspenning betalas till utgången av moderskaps- eller faderskapspenningsperioden, om ett barn är

dödfött eller dör under moderskaps- eller faderskapspenningensperioden.

Beloppet av både mammans och pappans föräldradagpenning fastställs utifrån samma arbetsinkomster under hela föräldradagpenningensperioden. Således baserar sig mammans föräldrapenning på samma inkomster som den moderskapspenning som hon betalats och pappans föräldra- och faderskapspenning under pappamånaden på samma inkomster som den faderskaps- eller föräldrapenning som tidigare betalats till honom. Även om pappans inkomster tidvis har ändrats också i betydande grad inverkar det inte på beloppet av hans dagpenning. Endast i det fall att föräldradagpenningen betalas till minimibelopp på grund av att inkomster som är godkända som grund för fastställande av dagpenning inte över huvud taget existerar, eller dessa inkomster har varit mycket små, ska dagpenningen som betalas till minimibelopp höjas när föräldradagpenningensperioden fortsätter över årsskiftet så att den motsvarar ändringen av folkpensionsindexet.

Föräldradagpenningen beräknas i första hand på den sökandes vid den senaste beskattningen konstaterade arbetsinkomst som justeras med en lönekoeficient så att den motsvarar den nivå som gällde när föräldradagpenningensperioden inleddes. Med arbetsinkomst avses lön som fås i ett arbetsavtals- eller tjänsteförhållande, den fastställda arbetsinkomst för respektive år som avses i lagen om pension för företagare (1272/2006) och i lagen om pension för lantbruksföretagare (1280/2006) samt lön som avses i arbetspensionslagarna och som vid arbete utomlands betraktas som grund för den arbetsförtjänst som ska räknas till pensionslönen samt för pensionsavgifterna (försäkringslön).

Från arbetsinkomsten avdras 60 procent av det sammanlagda beloppet av arbetstagarens pensionsavgift, arbetslöshetsförsäkringspremie och sjukförsäkringens dagpenningsspremie samt utgifter för inkomstens förvärvande. Avdraget görs på arbetsinkomster som fås i arbetsavtals- och tjänsteförhållanden och på försäkringslön för arbete utomlands. Avdrag görs däremot inte på arbetsinkomster för företagsverksamhet.

I händelse av att den sökandes inkomstnivå har stigit i förhållande till inkomsterna i den

fastställda beskattningen, kan inkomsterna på ansökan fastställas som högre. Om den sökandes inkomster omedelbart före föräldradagpenningensperioden har varit väsentligt större än de inkomster som konstaterats vid beskattningen och justerats med en lönekoeficient, kan dagpenningen på ansökan beräknas på dessa arbetsinkomster. Vanligen beaktas inkomsterna för de föregående sex månaderna. Även på denna arbetsinkomst görs ett procentavdrag som beror på försäkringspremierna. Utgifter för inkomstens förvärvande dras även av på det sätt som beskrivs ovan.

Den arbetsinkomst som utgör grund för föräldradagpenningen för en person som är anställd för viss tid (kortjobb) kan till och med beräknas utifrån löneinkomsten för en månad, om inkomsten bevisligen kan anses vara fortlöpande och om den sökande inte kan uppvisa inkomster under en längre tid. Om arbetsinkomsten på grund av sjukdom eller arbetslöshet eller av någon annan motsvarande särskild orsak har varit väsentligt mindre än den annars hade varit, kan arbetsinkomsten på ansökan bedömas också för en annan sex månaders tid i arbete än den tid som omedelbart föregått begynnelsestidpunkten för föräldradagpenningensperioden. Det är dock inte möjligt att beakta arbetsinkomster för en tidpunkt som sträcker sig längre bakåt än året då föräldradagpenningensperioden inleddes eller kalenderåret före detta.

Föräldradagpenning betalas alltid till minst minimibeloppet 22,96 euro per dag (år 2012). Beloppet justeras årligen i enlighet med lagen om folkpensionsindex (456/2001). Dagpenningförmånen är 70 procent av trehundra delen av en sökandes vid beskattningen konstaterade årsarbetsinkomst, om denna inte överstiger 34 495 euro. Alla arbetsinkomster som nämns här motsvarar värdet för lönekoeficienten 2012. På den överstigande delen upp till 53 072 euro är föräldradagpenningförmånens belopp 40 procent av trehundra delen av årsarbetsinkomsten och på den del som överstiger 53 072 euro 25 procent av trehundra delen av årsarbetsinkomsten.

Moderskapspenningens belopp är dock för de 56 första vardagarna 90 procent av trehundra delen av den sökandes vid beskattningen konstaterade årsarbetsinkomst, om denna inte överstiger 53 072 euro. På den

överstigande delen är moderskapspennings belopp 32,5 procent av trehundra delen av årsarbetsinkomsten. Beloppet av den föräldrapenning som betalas till mamman är för de 30 första vardagarna 75 procent av trehundra delen av den sökandes vid beskattningen konstaterade årsarbetsinkomst, om denna inte överstiger 53 072 euro. På den överstigande delen är beloppet av den föräldradagpenning som betalas till mamman 32,5 procent av trehundra delen av årsarbetsinkomsten.

Beloppet av den föräldrapenning som betalas till pappan och faderskapspenningen för pappamånaden är för de 30 första vardagarna som betalas till pappan 75 procent av trehundra delen av den sökandes vid beskattningen konstaterade årsarbetsinkomst, om denna inte överstiger 53 072 euro. På den överstigande delen är beloppet av föräldrapenningen och faderskapspenningen för pappamånaden 32,5 procent av trehundra delen av årsarbetsinkomsten. Inkomstgränserna justeras kalenderårsvis med den lönekoeficient som anges i 96 § 1 mom. i lagen om pension för arbetstagare (395/2006).

Ansökningstiderna för olika föräldradagpenningar varierar. Föräldradagpenning för pappamånaden ska sökas två månader före den dag från och med vilken sökanden önskar få förmånen. Pappamånaden består av föräldrapennings- och faderskapspenningsdagar. Faderskapspenning för annan tid än pappamånaden ska sökas senast inom två månader efter föräldradagpenningensperioden. Ersättning för semesterkostnader ska sökas inom sex månader efter föräldradagpenningensperioden.

Enligt arbetsavtalslagen (55/2001) har en arbetstagare rätt till ledighet från arbetet under en sådan moderskaps-, särskild moderskaps-, faderskaps- eller föräldrapenningsperiod som avses i sjukförsäkringslagen. Moderskaps-, faderskaps- och föräldraledighet samt vårdledighet ska anmälas till arbetsgivaren senast två månader före den planerade ledighetens början. Om ledigheten varar högst 12 vardagar är anmälningstiden dock en månad. Vid anmälan om ledighet för vård av adoptivbarn ska om möjligt ovan föreskrivna anmälningstid iakttas.

Om det på grund av ordnandet av vården av barnet då maken börjar arbeta inte är möj-

ligt att iaktta en anmälningstid på två månader, har arbetstagaren rätt att bli föräldraledig när en månad förflutit från anmälan, om inte detta medför betydande olägenhet för produktions- eller serviceverksamheten på arbetsplatsen. Om arbetsgivaren anser att han eller hon inte kan samtycka till en anmälningstid på en månad, ska han eller hon för arbetstagaren lägga fram en utredning om de omständigheter som ligger till grund för vägran.

Arbetstagaren får av grundad anledning ändra tidpunkten för ledigheten och dess längd genom att anmäla detta till arbetsgivaren senast en månad före ändringen. En arbetstagare får dock tidigarelägga en moderskapsledighet samt ändra tidpunkten för en faderskapsledighet som hon eller han tänkt hålla i samband med nedkomsten, om det är nödvändigt på grund av barnets födelse eller barnets, mammans eller pappans hälsotillstånd. Ändringarna ska då anmälas till arbetsgivaren så snart som möjligt. Föräldrar till adoptivbarn får av grundad anledning innan ledigheten börjar ändra dess tidpunkt genom att anmäla det till arbetsgivaren så snart som möjligt.

Stöd för hemvård av barn kan beviljas för ett barn som inte längre berättigar till föräldrapenning, partiell föräldrapenning eller faderskapspenning som betalas omedelbart efter föräldrapenningsperioden. Således kan stöd för hemvård av barn fås genast efter nämnda tidpunkt, om pappan beslutar att flytta fram faderskapsledigheten till efter föräldraledigheten.

Vårdpenning enligt stödet för hemvård av barn ska samordnas med föräldradagpenningen, om familjen under föräldradagpenningensperioden har rätt till vårdpenning för ett annat barn. Bestämmelser om samordningen finns i lagen om stöd för hemvård och privat vård av barn (1128/1996). Vårdpenning enligt stödet för hemvård betalas för den tid för vilken familjen enligt sjukförsäkringslagen har rätt till särskild moderskaps-, moderskaps- eller föräldrapenning eller partiell föräldrapenning eller till faderskapspenning för en faderskapspenningsperiod som tas ut omedelbart efter föräldrapenningsperioden eller till föräldrapenning och faderskapspenning för en framflyttad pappamånad, dock

endast skillnaden mellan det sammanlagda beloppet av de vårdpenningar som ska betalas för de barn i familjen som berättigar till vårdpenning och förmånen enligt sjukförsäkringslagen.

Exempel: Mamman vårdar under föräldradagpenningensperioden även barn i åldern 2, 5 och 6 år hemma. Mammans föräldradagpenning är 750 euro per månad. Vårdpenning betalas till den del beloppet av de vårdpenningar som barnen i övrigt berättigar till överstiger beloppet av dagpenningen: 750,00 euro > 453,46 euro (327,46 + 63,00 + 63,00). Vårdpenning betalas alltså inte ut. Vårdtillägg betalas om de inkomstkrav som anges i lagen uppfylls. För ett barn som berättigar till föräldradagpenning kan vårdpenning inte betalas, och barnet beaktas därför inte heller i beräkningen.

Om familjen inte har rätt till särskild moderskaps-, moderskaps- eller föräldrapenning eller partiell föräldrapenning, betalas i vårdpenning enligt stödet för hemvård fram till utgången av ovannämnda tid enligt sjukförsäkringslagen skillnaden mellan vårdpenningarna enligt stödet för hemvård för de barn i familjen som berättigar till vårdpenning och minimibeloppet av föräldradagpenningen.

Samordningen gäller alltså endast vårdpenning enligt stödet för hemvård av barn, inte stöd för privat vård och inkomstbundet vårdtillägg. I lagen nämns det inte heller att samordningen gäller s.k. "vanlig faderskapspenning", dvs. den faderskapspenning som betalas till pappan för 18 vardagar under moderskaps- och föräldrapenningsperioden. Faderskapspenning för pappamånaden omfattas dock enligt lagen av samordningen.

Om det har fötts flera än ett barn på samma gång, betalas föräldrapenningen för en längre tid än normalt. Barnets mamma eller pappa kan helt eller delvis ta ut denna förlängning av föräldrapenningsperioden redan under moderskaps- eller föräldrapenningsperioden. I detta fall samordnas vårdpenningen enligt stödet för hemvård av barn med båda föräldrarnas föräldradagpenning.

Enligt 11 a § i lagen om barndagvård (36/1973) ska kommunen se till att barnets föräldrar eller andra vårdnadshavare, efter utgången av den tid för vilken moderskaps-

faderskaps- eller föräldrapenning eller partiell föräldrapenning enligt sjukförsäkringslagen får betalas eller efter en faderskapspenningensperiod omedelbart efter föräldrapenningsperioden eller efter den pappamånad som framflyttats med stöd av 9 kap. 10 a § i sjukförsäkringslagen, kan få en sådan av kommunen anordnad dagvårdsplats för barnet och att barnet kan få dagvård tills det såsom läropliktigt enligt lagen om grundläggande utbildning (628/1998) inleder den grundläggande utbildningen. Den dagvård som kommunen ordnar, stöd för hemvård av barn och stöd för privat vård av barn är för föräldrarna alternativa former att ordna vård av små barn. Rätten till dagvård kan dock inte utnyttjas innan den framflyttade pappamånaden har tagits ut, eftersom framflyttandet av pappamånaden, i enlighet med vad som konstateras ovan, förutsätter att endera föräldern vårdar barnet hemma från utgången av den period för vilken föräldrapenning har betalats till mamman eller pappan omedelbart efter moderskapspenningensperioden fram till den framflyttade föräldrapenningen.

1.2 Bedömning av nuläget

Systemet med familjeledighet har i Finland utvecklats under en lång tid. Enligt jämställdhetsbarometern 2008 är ungefär 90 procent av både kvinnor och män av den åsikten att männen bör delta mer än för närvarande i vården och uppfostran av sina barn. OECD har klandrat Finland för mammornas långa perioder av frånvaro från arbetslivet. Av de undersökningar som har gjorts i Finland under de senaste åren, (Löntagarnas forskningsinstitut, PT och Näringslivets forskningsinstitut, ETLA) framgår det att frånvaron försämrar mammornas löneutveckling. Under de senaste 10 åren har målet varit att föräldraleigheterna ska fördelas jämnare mellan föräldrarna. Bakgrunden till detta har varit att man velat öka föräldrarnas gemensamma ansvar för barnen och stärka förhållandet mellan pappan och barnet. Ett jämnare utnyttjande av föräldraleigheter mellan pappan och mamman stöder även mammans ställning på arbetsmarknaden. Man har försökt uppnå detta mål bl.a. genom att förlänga faderskapsledigheten och göra tidpunkten för den flexib-

lare, införa en s.k. pappamånad för pappan, göra tidpunkten för utnyttjande av pappamånaden flexiblere och höja pappans, liksom mammans föräldrapenning för de 30 första dagarna till 75 procent av arbetsinkomsten. Förhöjningsdagar som pappan inte har använt kan tas ut även under pappamånaden.

Det har även i någon mån skett en positiv utveckling. År 2011 betalades faderskapspenning under moderskaps- och föräldrapenningsperioden till 73 procent av papporna (perioder som upphört). Däremot fick endast 3,3 procent av papporna föräldrapenning som kan betalas antingen till pappan eller till mamman, när pappamånaden inte räknas med. Utnyttjandet av pappamånaden har ökat från 7,1 procent (år 2004) till 26,9 procent (2011). En viss mån av säsongsvariation har kunnat observeras i utnyttjandet av pappamånaden. Särskilt sommarmånaderna har varit populära. Största delen av papporna utnyttjar fortfarande inte sin lagstadgade möjlighet till föräldraledighet och pappamånad.

2 Målsättning och förslagen

Syftet med denna proposition är att ytterligare sporra papporna att utnyttja sin föräldraledighet. I propositionen föreslås det att pappan ska ha rätt till faderskapspenning för högst 54 vardagar. Antalet faderskapspenningssdagar ska inte längre vara beroende av om pappan får föräldrapenning för en del av föräldrapenningsperioden. I fortsättningen ska föräldradagpenningssperioderna i "normala fall" bestå av en moderskapspenningssperiod på 105 vardagar, en för föräldrarna sinsemellan valfri föräldrapenningsperiod på 158 vardagar som ska tas ut utan avbrott omedelbart efter moderskapspenningssperioden, och pappans egen faderskapspenningssperiod på högst 54 vardagar.

Pappan ska ha rätt att få faderskapspenning för högst 18 vardagar samtidigt som mamman får moderskaps- eller föräldrapenning. Pappan kan ta ut sin egen period en helt annan tidpunkt än mamman, vilket innebär att den ledighet som föräldrarna kan ta ut blir tidsmässigt sett längre än för närvarande. Perioden på 54 vardagar kan då tas ut genast efter föräldrapenningsperioden eller flyttas

fram för att tas ut innan det barn som berättigar till faderskapspenning har fyllt två år.

Faderskapspenningen ska även betalas per barn så att födelsen av ett nytt barn inte längre innebär att pappans rätt till faderskapspenning för det föregående barnet upphör. Om pappan har rätt till faderskapspenning både för födelsen av ett tidigare barn och för födelsen av ett nytt barn, ska faderskapspenningen betalas för högst 42 vardagar samtidigt som moderskaps- eller föräldrapenning betalas till mamman med anledning av det nya barnets födelse. Av dessa dagar ska högst 24 faderskapspenningssdagar basera sig på födelsen av det tidigare barnet och högst 18 på födelsen av det nya barnet. Resten av faderskapspenningen ska betalas utanför moderskaps- och föräldrapenningsperioden. Detta stöder målet att sporra papporna att ta ut sina egna familjeledigheter. Den bakre gränsen för när faderskapspenning kan fås med anledning av ett tidigare barn ska dock även i i fråga om detta vara två års ålder.

Utbetalningen av faderskapspenning under tiden efter föräldrapenningsperioden ska inte längre förutsätta att endera föräldern har vårdat barnet hemma från utgången av föräldrapenningsperioden fram till den framflyttade faderskapspenningssperioden. I sådana fall kan rätten till dagvård utnyttjas således redan vid utgången av föräldrapenningsperioden.

Liksom för närvarande ska faderskapspenningen under moderskaps- och föräldrapenningsperioden kunna uppdelas på högst fyra avsnitt. Däremot ska en faderskapspenningssperiod som tas ut utanför moderskaps- och föräldrapenningsperioden kunna uppdelas på högst två avsnitt. Om faderskapspenning betalas till pappan under moderskaps- eller föräldrapenningsperioden för både födelsen av ett tidigare barn och födelsen av ett nytt barn, ska de förstnämnda faderskapspenningssdagarna tas ut i en period.

Enligt förslaget ska faderskapspenning betalas för 12 vardagar efter dagen för barnets död, dock högst till utgången av faderskapspenningssperioden eller den del av perioden som tagits ut, om barnet dör under faderskapspenningssperioden.

Beloppet av föräldradagpenningen ska liksom för närvarande fastställas per barn i enlighet med de inkomster som använts som

grund för den första föräldradagpenning som betalas för samma barn. Om pappan samtidigt har rätt till faderskapspenning för födelsen av ett tidigare och ett nytt barn, kan beloppet av faderskapspenningen således variera beroende på födelsen av vilket barn den baserar sig på.

Beloppet av den föräldrapenning som betalas till pappan och den faderskapspenning som beviljas utanför moderskaps- och föräldrapenningsperioden ska för de 30 första vardagarna som betalas till pappan vara 75 procent av trehundredelen av den sökandes vid beskattningen konstaterade årsarbetsinkomst, om denna beräknad enligt nivån 2012 inte överstiger 53 072 euro. På den överstigande delen är beloppet av faderskapspenningen 32,5 procent av trehundredelen av årsarbetsinkomsten.

Om pappan samtidigt har rätt till faderskapspenning för födelsen av ett tidigare barn och födelsen av ett nytt barn, ska den förhöjda faderskapspenningen på motsvarande sätt betalas till pappan i enlighet med vilket barns födelse faderskapspenningen i respektive fall fastställs på. Faderskapspenning betalas alltså alltid till förhöjt belopp för de 30 första dagarna under föräldrapenningsperioden för barnet i fråga och en faderskapspenningsperiod som tas ut utanför moderskaps- och föräldrapenningsperioden, men faderskapspenning kan dock infalla under den moderskaps- och föräldrapenningsperiod som tas ut för det nya barnet, om den har influtit för födelsen av det föregående barnet. Faderskapspenningen betalas således till förhöjt belopp även om pappan tar ut faderskapspenningsdagar för det tidigare barnet under den moderskaps- och föräldrapenningsperiod som baserar sig på det nya barnets födelse, förutsatt att pappan inte redan tidigare har utnyttjat förhöjningsdagar som fastställs för födelsen av det tidigare barnet.

Rätt till faderskapspenning för adoptivföräldrar eller förmåner som kan jämföras med faderskapspenningen ska när det gäller adoptivföräldrar eller partner i registrerade partnerskap liksom för närvarande i enlighet med hänvisningsbestämmelsen fastställas på samma sätt som biologiska pappors rätt till faderskapspenning, dock så att rätten till fa-

derskapspenning fortsätter tills det gått två år sedan adoptivbarnet togs i vård.

I propositionen föreslås bestämmelser om den faderskapspenningsperiod på högst 54 vardagar som pappan har rätt till. I och med faderskapspenningsperioden ska det inte längre finnas en från faderskapspenningen skild pappamånad. Att binda ansökningstiden för faderskapspenning till utgången av föräldradagpenningsperioden är svårt med tanke på både de sökande och Folkpensionsanstalten, eftersom det på förhand varken är känt eller går att tydligt fastställa när perioden upphör. Därför föreslås det att bestämmelsen om ansökan om faderskapspenning i sjukförsäkringslagen ska ändras så att faderskapspenning i fortsättningen ska sökas senast inom två månader från det att barnet har fyllt två år eller det har gått två år sedan barnet togs i vård. Det föreslås inga ändringar av tidsfristen för ansökan om ersättning för semesterkostnader. Ersättning för semesterkostnader ska sökas inom sex månader efter föräldradagpenningsperioden.

I propositionen ingår även förslag om ändring av vissa hänvisningsbestämmelser i sjukförsäkringslagen, lagen om stöd för hemvård och privat vård av barn och i lagen om barndagvård. Dessa ändringar är nödvändiga eftersom bestämmelserna om faderskapspenning ska tas in i 9 kap. 7 § i sjukförsäkringslagen och 9 kap. 10 a § ska upphävas. Enligt 4 § i lagen om stöd för hemvård och privat vård av barn ska faderskapspenning och vårdpenning för hemvård av barn samordnas på samma sätt som enligt gällande lag, om det är fråga om den faderskapspenning som ska betalas utanför moderskaps- och föräldrapenningsperioden och som avses i 9 kap. 7 § 1 mom. i sjukförsäkringslagen. Enligt hänvisningsbestämmelsen ska vårdpenning och faderskapspenning inte samordnas. om faderskapspenning betalas för födelsen av ett tidigare barn under den moderskaps- och föräldrapenningsperiod som baserar sig på födelsen av ett nytt barn. Stöd för hemvård av barn som utbetalats till ett för stort belopp kan öka något, om pappan ansöker om faderskapspenning i efterskott och faderskapspenningen borde ha samordnats med det stöd för hemvård av barn som betalas till familjen.

I den 10 a § i 9 kap. i sjukförsäkringslagen som enligt förslaget ska upphävas finns det en bestämmelse enligt vilken framflyttandet av föräldrapenningen förutsätter att barnet har vårdats hemma från utgången av föräldrapenningsperioden fram till det att förmånen enligt den framflyttade pappamånaden börjar betalas ut. Enligt förslaget ska detta villkor frångås. Det föreslås att lagen om barndagvård ändras på motsvarande sätt så att den dagvård som utgör ett alternativ till stödet för hemvård av barn kan inledas omedelbart efter föräldrapenningsperioden.

Utbetalningen av faderskapspenning förutsätter att pappan deltar i vården av barnet. Det är inte ändamålsenligt att barnet kan få dagvård under faderskapspenningsperioden. Ur familjens synpunkt skulle det däremot vara besvärligt om rätten till dagvårdsplats upphör när barnet är hemma med anledning av den framflyttade faderskapsledigheten. På grund av detta föreslås det att lagen om barndagvård ska ändras så att rätten att använda en dagvårdsplats inte gäller under faderskapspenningsperioden och så att rätten till samma dagvårdsplats kvarstår även om barnet inte får dagvård under faderskapsledigheten. Frånvaro som beror på faderskapspenningsperioder ska anmälas till daghemmet senast två veckor före den planerade faderskapsledighetens början.

Enligt förslaget ska förordningen om klientavgifter inom social- och hälsovården (912/1992) samtidigt ändras så att dagvårdsavgift inte ska tas ut för den tid då ett barn som berättigar till dagpenning inte får dagvård med anledning av att pappan vårdar barnet hemma under en faderskapspenningsperiod.

Hänvisningen i 9 kap. 15 § i sjukförsäkringslagen till 2 § i lagen om verkställighet av straff (1889/39A) ska ändras till en hänvisning till 4 kap. 1 § i fängelselagen (767/2005) som ersatt ovannämnda lag. I fängelselagen används uttrycket "fängelse" i stället för straffanstalt och det föreslås därför att motsvarande uttryck används även i hänvisningsbestämmelsen i sjukförsäkringslagen.

3 Propositionens konsekvenser

3.1 Ekonomiska konsekvenser

Erfarenhet och olika utredningar visar att pappor tar ut de ledigheter som uttryckligen pappor har rätt till. Ändringen beräknas öka utnyttjandet av faderskapsledigheten. Alla pappor som utnyttjar faderskapsledigheten kommer sannolikt inte heller efter ändringen att utnyttja hela sin faderskapsledighet på 54 dagar. Om ändringen medför att 73 procent av papporna tar ut i genomsnitt dryga 40 faderskapspenningdagar i faderskapsledighet, kommer ändringen att öka utgifterna för sjukförsäkringens arbetsinkomstförsäkring med uppskattningsvis 47 miljoner euro per år. Staten deltar i finansieringen av arbetsinkomstförsäkringen genom att finansiera de dagpenningar som betalas till minimibelopp. Således är statens andel 2 miljoner euro. Det återstående beloppet på 45 miljoner euro ska finansieras av löntagarnas och företagarnas dagpenningsspremie samt arbetsgivarnas sjukförsäkringsavgift. Effekten på avgifterna uppgår till ungefär 0,02—0,03 procentenhet.

Stödet för hemvård och privat vård av barn finansieras av kommunerna och staten. I Finland ansvarar staten, kommunerna och barnens vårdnadshavare för finansieringen av dagvården. Statsandelen för basservicen är 31,42 procent år 2012. Klientavgifterna står för ungefär 14 procent av kostnaderna för dagvården. Efter det att statsandelen för basservicen och eventuella klientavgifter har beaktats är det kommunen som står för finansieringen av de återstående utgifterna.

Kostnaderna för stöd för hemvård av barn och för dagvård påverkas av familjernas val: i vilken mån tas faderskapspenningdagar ut av papporna, tas faderskapsledighet ut genast efter föräldraledigheten eller framflyttad till en senare tidpunkt, tas faderskapsledighet ut i en eller flera perioder samt väljer familjerna stöd för hemvård av barn eller dagvård. Om det beräknas att 73 procent av papporna när det gäller rätten till faderskapsledighet utnyttjar i genomsnitt dryga 40 faderskapspenningdagar, av vilka 18 dagar fortfarande tas ut samtidigt som mammans föräldraledighet, samt att största delen barnen fortfarande till

en början vårdas hemma (dvs. ändringarna i faderskapsledigheten medför inga ändringar i den genomsnittliga åldern för när dagvården inleds), innebär detta sannolikt en något större inbesparing för kommunerna i utgifterna för stöd för hemvård, än merkostnader för dagvård. Inbesparingen i utgifterna för stöd för hemvård beror på att de förlängda faderskapsledighetsperioderna ersätter en del av de ledigheter som tas ut med stöd för hemvård. Utgifterna för dagvård ökar däremot till följd av att familjerna får ha kvar samma dagvårdsplats och inte behöver betala klientavgifter under faderskapsledigheten.

Lagarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2013. Den ändring av sjukförsäkringslagen som gäller faderskapspenningen ska tillämpas, om den första föräldradagpenningssdagen för samma barn, dvs. särskild moderskaps-, moderskaps-, faderskaps- eller föräldrapenningssdagen, infaller efter att lagen träder i kraft. Detta innebär att de faderskapspenningssdagar som ska tas ut utanför moderskaps- och föräldrapenningssperioden kan börja tas ut tidigast i slutet av oktober 2013 och de merkostnader som hänför sig till år 2013 uppgår till ungefär 7,8 miljoner euro, av vilket statens andel är ungefär 0,3 miljoner euro.

3.2 Samhälleliga konsekvenser

De föräldradagpenningssperioder som en familj kan ta ut förlängs med 12 vardagar, eftersom den föräldrapenningssperiod som föräldrarna har rätt till inte längre förkortas på grund av faderskapspenningen. I nuläget är barnet 9–10 månader gammalt när föräldrapenningssperioden upphör. Om pappan utnyttjar hela faderskapspenningssperioden efter föräldrapenningssperioden, är barnet nästan ett år gammalt när föräldradagpenningssperioderna upphör.

Pappans närvaro i hemmet när barnet är litet gör förhållandet mellan pappan och barnet starkare, och detta är förenligt med barnets och hela familjens bästa. Under den tid pappan självständigt vårdar barnet vänjer sig föräldrarna vid att även pappan kan ta ansvar för vården av barnet medan mamman är på sitt arbete. Genom ändringen är det möjligt att bättre än tidigare trygga pappornas själv-

ständiga vårdnadsansvar och förkorta mamornas frånvaro från arbetslivet. Även med tanke på barnet är lösningen bra, eftersom barnet vårdas hemma en längre tid. Ändringen har en positiv inverkan på såväl föräldrarnas inställning som inställningen i samhället i allmänhet.

3.3 Konsekvenser för jämställdhet mellan könen

Att sporra papporna att utnyttja sina familjeledigheter har varit ett av målen med jämställdhetspolitiken. Att det blir allt vanligare att pappor utnyttjar familjeledigheter främjar kvinnornas ställning på arbetsmarknaden och förbättrar fördelningen av vårdnadsansvaret mellan föräldrarna. Eftersom pappans rätt till faderskapspenning inte längre är bunden till föräldrapenningen, antas detta uppmuntra pappor att utnyttja rätten till faderskapspenning.

Enligt förslaget ska faderskapspenningssperioden tas ut innan barnet fyller två år. I de familjer där mamman vill bli vårdledig genast efter föräldrapenningssperioden underlättas situationen. Att systemet görs flexiblere kommer att öka utnyttjandet av faderskapsledighet efter föräldrapenningssperioden. Det finns dock även tecken på att man på alla arbetsplatser inte förhåller sig positivt till längre familjeledigheter för pappor. Särskilt i samband med uttagande av föräldraledighet och vårdledighet har pappor stött på problem. Utnyttjande av faderskapsledighet har däremot upplevts som lättare.

En jämnare fördelning av föräldraledigheterna mellan föräldrarna främjar jämställdheten mellan könen samt barnens och familjernas välbefinnande.

3.4 Andra konsekvenser

Arbetsgruppen för föräldraledighet (Social- och hälsovårdsministeriet, Rapporter 2011:12) ansåg det nödvändigt att man i samband med den fortsatta beredningen av ändringen fäster uppmärksamhet vid att förenkla benämningarna på de olika förmånerna så att de är så förståeliga som möjligt. Detta mål ska uppnås genom att övergå till fa-

derskapspenning och slopa begreppet pappamånad.

I nuläget varierar ansökningstiderna för de olika föräldradagpenningarna. Att ansökningstiderna för föräldradagpenningarna varierar och att anmälan om framflyttad pappamånad ska göras i förväg inom en fastställd tidsfrist gör lagstiftningen komplicerad. Detta orsakar även många försenade ansökningar som avslås, om det inte kan anses oskäligt att avslå dem. Beslut om avslag på ansökan överklagas dessutom ofta hos en besvärsinstans vars verksamhet belastas av klagomålen. De sökande upplever att särskilt de nuvarande tidsfristerna för anmälan om framflyttad pappamånad och för ansökan om pappamånad är svåra att förstå och komma ihåg. En anmälan om framflyttad pappamånad ska göras på förhand liksom en ansökan om pappamånad, medan faderskapspenning i andra fall däremot kan sökas i efterhand. Den föreslagna ändringen som innebär att faderskapspenning alltid kan sökas i efterhand förenklar och klargör ansökningen av förmåner.

4 Beredningen av propositionen

Rådets direktiv 2010/18/EU (Föräldraledighetsdirektivet) skulle genomföras nationellt senast den 8 mars 2012. Det ändrade ramavtalet om föräldraledighet som ingicks den 18 juni 2009 av de branschövergripande arbetsmarknadsparterna på europeisk nivå har genomförts genom direktivet. Genom punkt II § 2 i ramavtalet förlängs mäns och kvinnors individuella rätt till föräldraledighet från tre månader till fyra månader. Ledigheten ska för att främja lika möjligheter och likabehandling av kvinnor och män, i princip inte kunna överlätas. För att främja en jämnare fördelning av ledigheten mellan föräldrarna ska minst en av de fyra månaderna inte kunna överlätas. Enligt Finlands ståndpunkt uppfyller Finlands lagstiftning redan i nuläget utan lagstiftningsändringar de krav på minimilängden på föräldraledighetsperioderna som föreskrivs i direktivet med beaktande av familjeledighet som helhet.

Arbetsgruppen för föräldraledighet ansåg när den behandlade ändringen av familjeledigheterna att ett av målen med ändringsarbetet ska vara att stödja pappors föräldraskap

och att öka pappornas utnyttjande av föräldraledighet. Arbetsgruppen presenterade, utan att förbinda sig till någon modell, tre olika modeller för utveckling av det föräldraledighetssystem som baserar sig på föräldradagpenningssystemet och som ingår i sjukförsäkringslagen. Den A-modell som arbetsgruppen presenterade baserar sig på det nuvarande systemet och förlänger pappans andel samt lösgör faderskapspenningen från föräldrapenningen. Den ändring som föreslås i denna regeringsproposition liknar den A-modell som arbetsgruppen för föräldraledighet presenterar, dock med den skillnaden att den faderskapspenningens period som nu föreslås är två veckor kortare.

Enligt statsminister Jyrki Katainens regeringsprogram av den 17 juni 2011 är avsikten att öka den ledighet som är öronmärkt för pappor, göra pappors användning av familjeledigheter smidigare och göra det möjligt att längre än för närvarande vårda barn i hemmet med hjälp av familjedagpenning. I det ramavtal för tryggnad av konkurrenskraften och sysselsättningen i Finland som de centrala arbetsmarknadsorganisationerna ingick hösten 2011 har man kommit överens om att se över familjeledighetssystemet i enlighet med regeringsprogrammet. Enligt ramavtalet ska pappornas andel av ledigheterna utökas så att faderskapsledigheten blir sammanlagt 54 vardagar, varav högst 18 dagar kan tas ut samtidigt som mamman. Pappans ledighet gäller per barn och kan tas ut flexibelt ända tills barnet fyller 2 år. Den nuvarande kopplingen till familjeledigheten ska slopas. Kostnaderna för familjedagpenningarna fördelas på samma sätt som tidigare. Ändringen gäller från början av år 2013 och dess verkningar och måluppfyllelse kontrolleras två år efter det att den har trätt i kraft. Regeringens proposition följer ordalydelsen i ramavtalet.

Propositionen har beretts vid social- och hälsovårdsministeriet i samarbete med arbets- och näringsministeriet, Folkpensionsanstalten och de centrala arbetsmarknadsparterna. Vid beredningen av propositionen har Finlands Kommunförbund hörts och proposition har även behandlats i delegationen för kommunal ekonomi och kommunalförvaltning. I samband med beredningen av ärendet har det diskuterats vad som i ramavtalet av-

ses med att faderskapspenningen gäller per barn. Hur detta har tolkats i regeringens proposition har påverkats av målet att stödja pappornas föräldraskap med beaktande av uttryckligen pappornas självständiga ansvarstagande. I samband med beredningen av ärendet har man även diskuterat behovet av att vid utvecklandet av familjeledigheterna beakta de särskilda behov som bl.a. familjer vars medlemmar lever på olika håll, ensamförsörjarfamiljer och flerlingsfamiljer har. Avsikten med regeringens proposition är att genomföra uttryckligen ovannämnda inskrivningar i regeringsprogrammet och ramavtalet.

Enligt regeringsprogrammet är avsikten dessutom att under regeringsperioden ska rättigheterna för familjer med adopterade barn, flerlingsfamiljer, familjer där barn är placerade utom hemmet och ensamförsörjarfamiljer förbättras jämfört med övriga familjer. Det är ändamålsenligast att de andra frågor som kommit upp i samband med beredningen av ärendet behandlas samtidigt som dessa särskilda frågor.

5 Samband med andra propositioner

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2013 och avses bli behandlad i samband med den.

6 Ikraftträdande

Lagarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2013. Den ändring av sjukförsäkringslagen som gäller faderskapspenningen ska tillämpas, om den första föräldradagpenningdagen för samma barn, dvs. särskild moderskaps-, moderskaps-, faderskaps- eller föräldrapenningdagen, infaller efter att lagen träder i kraft.

7 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning

I regeringens proposition föreslås det att pappan ska ha rätt till en egen faderskaps-

penning som ska betalas sammanlagt för högst 54 vardagar. Denna faderskapspenning kan inte betalas till en mamma som är familjens enda försörjare.

Enligt 6 § 1 mom. i grundlagen är alla lika inför lagen. Grundlagsutskottet har i sitt utlåtande GrUU 38/2006 rd konstaterat att jämlikhetsbestämmelsen i grundlagen enligt förarbetena till reformen av de grundläggande fri- och rättigheterna också omfattar lagstiftaren. Medborgare eller grupper av medborgare kan inte godtyckligt särbehandlas vare sig positivt eller negativt genom lag. Jämlikhetsbestämmelsen kräver ändå inte att alla medborgare behandlas lika, om inte de förhållanden som inverkar på saken är likadana. Jämlikhetssynpunkter spelar en viss roll när medborgarna beviljas fördelar eller rättigheter genom lag. Å andra sidan är det typiskt för lagstiftningen att den på grund av ett visst acceptabelt samhällligt intresse behandlar människor olika bl.a. för att främja faktisk jämlikhet (RP 309/1993 rd, s. 46). Grundlagsutskottet brukar i sin praxis understryka att inga skarpa gränser för lagstiftarens prövning kan härledas ur jämlikhetsprincipen då reglering i överensstämmelse med den rådande samhällsutvecklingen eftersträvas (GrUU 1/2006 rd, s. 2/I, GrUU 59/2002 rd, s. 2/II).

Avsikten med ändringen är att sporra pappor att utnyttja familjeledigheter, eftersom det har ansetts att fördelningen av vårdansvaret mellan föräldrarna förbättras och kvinnornas ställning på arbetsmarknaden främjas i och med att pappornas utnyttjande av familjeledigheter blir vanligare. Dessutom har pappans utnyttjande av familjeledighet en positiv inverkan på utvecklingen av förhållandet mellan pappan och barnet. Bakgrunden till förslaget är således ett acceptabelt samhällligt intresse.

På ovan nämnda grunder anser regeringen att lagförslaget kan behandlas i vanlig lagstiftningsordning.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs riksdagen följande lagförslag:

1.

Lag**om ändring av sjukförsäkringslagen**

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i sjukförsäkringslagen (1224/2004) 9 kap. 10 a § och 15 kap. 4 a §, sådana de lyder, 9 kap. 10 a § delvis ändrad i lagarna 1342/2006 och 962/2009 samt 15 kap. 4 a § i lag 1342/2006, samt

ändras 9 kap. 7 §, 10 § 1 mom., 11 § 2 mom., 14 § 1 mom 1 punkten, 15 och 17 §, 11 kap. 1 § 2 mom. 3 punkten och 15 kap. 4 § 1 mom.,

av dem 9 kap. 7 och 15 § sådana de lyder delvis ändrade i lag 1342/2006, 10 § 1 mom. och 11 § 2 mom. sådana de lyder i lag 1342/2006, 17 § sådan den lyder i lag 438/2010, 11 kap. 1 § 2 mom. 3 punkten sådan den lyder i lag 1142/2010 och 15 kap. 4 § 1 mom. sådan den lyder i lag 19/2012, som följer:

9 kap.

Föräldradagpenningar

7 §

Faderskapspenningsperiod

Faderskapspenning betalas sammanlagt för högst 54 vardagar, dock så att under moderskaps- och föräldrapenningsperioden betalas faderskapspenning sammanlagt för högst 18 vardagar. Betalningen av faderskapspenning under moderskaps- och föräldrapenningsperioden kan uppdelas på högst fyra avsnitt. Betalningen av faderskapspenning utanför moderskaps- och föräldrapen-

ningsperioden kan uppdelas på högst två avsnitt. Rätten till faderskapspenning gäller tills barnet fyller två år eller det har gått två år sedan adoptivbarnet togs i vård.

Om faderns rätt till faderskapspenning samtidigt baserar sig på både födelsen av ett tidigare barn och på födelsen av ett nytt barn, betalas faderskapspenning under den moderskaps- och föräldrapenningsperiod som baserar sig på födelsen av det nya barnet sammanlagt för högst 42 vardagar så att högst 24 vardagar kan basera sig på födelsen av det tidigare barnet och högst 18 vardagar på födelsen av det nya barnet. I detta fall ska de faderskapspenningsdagar som baserar sig på födelsen av det tidigare barnet tas ut under ett enda avsnitt.

10 §

Föräldrapenningsperiod

Föräldrapenning betalas för högst 158 vardagar omedelbart efter moderskapspenningsperioden, om inte något annat följer av 2 eller 3 mom.

11 §

Föräldra- och faderskapspenning för adoptivföräldrar

En adoptivfader som är berättigad till föräldrapenning för adoptivföräldrar har rätt till faderskapspenning i enlighet med 6 och 7 §.

14 §

Hur barnets död eller bortgivning för adoption inverkar på föräldradagpenningen

Om ett barn är dödfött eller om ett barn eller ett adoptivbarn dör

1) betalas moderskapspenning till utgången av moderskapspenningsperioden och faderskapspenning för 12 vardagar efter dagen för barnets död, dock högst till utgången av faderskapspenningsperioden eller av ett avsnitt av perioden,

15 §

Begränsningar i fråga om betalning av föräldradagpenning

Föräldradagpenning betalas inte till en försäkrad för den tid under vilken han eller hon avtjänar fängelsestraff i ett fängelse som avses i 4 kap. 1 § i fängelselagen (767/2005), med undantag av förvandlingsstraff för böter.

Om rätt till ny föräldradagpenning uppkommer under moderskaps- eller föräldrapenningsperioden, upphör betalningen av den föregående moderskaps- eller föräldrapenningen vid ingången av den nya föräldradagpenningensperioden.

17 §

Adoption inom ett registrerat partnerskap

Bestämmelserna om faderskaps- och föräldrapenning för adoptivföräldrar i 11 och 12 § eller någon annanstans i detta kapitel tillämpas även på en partner i ett sådant registrerat partnerskap som avses i 16 § då hon eller han adopterar sin partners barn som inte är äldre än ett år. När antalet föräldradagpenningdagar räknas enligt 7 och 12 § beaktas den föräldradagpenning som redan har beviljats den ena parten i parförhållandet för vård av samma barn, dock så att det totala antalet dagar under vilka föräldradagpenning betalas till parterna i parförhållandet alltid utgör minst 200 vardagar. Om den ena parten i parförhållandet redan har beviljats moderskapspenning beviljas föräldrapenning dock alltid för högst 158 vardagar, varvid adoptivförälderns rätt till föräldrapenning börjar gälla när moderskapspenningen upphör.

11 kap.

Beloppet av dagpenningförmånerna

1 §

Beloppet av dagpenningförmånerna enligt arbetsinkomst

Trots vad som bestäms i 1 mom. är

3) beloppet av den föräldrapenning som betalas till fadern och faderskapspenningen som betalas efter moderskaps- och föräldrapenningsperioden för de 30 första vardagarna som betalas till fadern 75 procent av trehundra delen av den försäkrades vid beskattningen konstaterade årsarbetsinkomst, om denna inte överstiger 50 606 euro; på den överstigande delen är beloppet av den föräldradagpenning som betalas till fadern 32,5 procent av trehundra delen av årsarbetsinkomsten; om det är fråga om faderskapspenningsdagar enligt 9 kap. 7 § 2 mom. för födelsen av ett tidigare barn, kan faderskapspenningen betalas till förhöjt belopp även under moderskaps- och föräldrapenningsperioden för det nya barnet,

förutsatt att förhöjningsdagar för födseln av det tidigare barnet finns kvar.

15 kap.

Verkställighet

4 §

Tidsfrister för ansökan om dagpenningförmåner

Dagpenningförmåner ska sökas som följer:

1) sjukdagpenning inom två månader från arbetsförmågans början och partiell sjukdagpenning inom två månader från den dag från och med vilken sökanden önskar få förmånen,

2) specialvårdspenning och särskild moderskapspenning inom fyra månader från den

dag från och med vilken sökanden önskar få förmånen,

3) moderskapspenning senast två månader före den beräknade tidpunkten för nedkomsten,

4) föräldrapenning och partiell föräldrapenning en månad före den dag från och med vilken sökanden önskar få förmånen, om inte något annat följer av 6 punkten,

5) faderskapspenning senast inom två månader från det barnet fyllt två år eller det att två år har gått sedan barnet togs i vård, och

6) föräldrapenning för vård av adoptivbarn inom två månader från det att barnet togs i vård.

_____

Denna lag träder i kraft den 20 . Denna lag tillämpas på faderskapspenningen, om den första föräldradagpenningdagen för samma barn infaller efter att lagen träder i kraft.

2.

Lag

om ändring av 4 och 6 § i lagen om stöd för hemvård och privat vård av barn

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om stöd för hemvård och privat vård av barn (1128/1996) 4 § 5 mom. och 6 § 2 mom., sådana de lyder i lag 1343/2006, som följer:

4 §

Vårdpenning

Vårdpenning enligt stödet för hemvård betalas för den tid för vilken familjen enligt sjukförsäkringslagen (1224/2004) har rätt till särskild moderskaps-, moderskaps- eller föräldrapenning eller partiell föräldrapenning eller till faderskapspenning enligt 9 kap. 7 § 1 mom. i sjukförsäkringslagen under den faderskapspenningsperiod som ska tas ut utanför moderskaps- och föräldrapenningsperioden, dock endast skillnaden mellan det sammanlagda beloppet av de vårdpenningar som ska betalas för de barn i familjen som berättigar till vårdpenning och ovannämnda förmån enligt 11 kap. i sjukförsäkringslagen. Om familjen inte har rätt till särskild moderskaps-, moderskaps- eller föräldrapenning eller partiell föräldrapenning, betalas i vårdpenning enligt stödet för hemvård fram till utgången av ovannämnda tid enligt sjukförsäkringslagen skillnaden mellan vårdpenningarna enligt stödet för hemvård för de barn i familjen som berättigar till vårdpenning och minimibeloppet enligt 11 kap. 7 eller 11 § i sjukförsäkringslagen.

6 §

Bestämmande av vårdtillägg

Om vårdtillägget till stödet för hemvård av barn betalas under tiden för särskild moderskaps-, moderskaps- eller föräldrapenningsperiod, partiell föräldrapenningsperiod eller den faderskapspenningsperiod enligt 9 kap. 7 § 1 mom. i sjukförsäkringslagen som ska tas ut utanför moderskaps- och föräldrapenningsperioden, beaktas av ovannämnda förmån såsom inkomst endast den del som överstiger det sammanlagda beloppet av de vårdpenningar som familjen vid tidpunkten i fråga har rätt till.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Om föräldradagpenning enligt sjukförsäkringslagen baserar sig på sådana tidigare bestämmelser i sjukförsäkringslagen som varit i kraft före denna lags ikraftträdande, ska de bestämmelser som varit i kraft före ikraftträdandet tillämpas när förmåner samordnas.

3.

Lag**om ändring av 11 a § i lagen om barndagvård**

I enlighet med riksdagens beslut *ändras* i lagen om barndagvård (36/1973) 11 a §, sådan den lyder i lagarna 630/1991, 1129/1996 och 1344/2006, som följer:

11 a §

Kommunen ska, utöver vad som bestäms i 11 §, se till att barnets föräldrar eller andra vårdnadshavare kan få en sådan av kommunen anordnad dagvårdsplats för barnet som avses i 1 § 2 eller 3 mom. efter utgången av den tid för vilken moderskaps- och föräldrapenning eller partiell föräldrapenning enligt sjukförsäkringslagen (1224/2004) får betalas, dock inte under den tid för vilken den faderskapspenning enligt 9 kap. 7 § 1 mom. i sjukförsäkringslagen som ska betalas utanför moderskaps- och föräldrapenningsperioden får betalas, och att barnet kan få dagvård tills det såsom läropliktigt enligt lagen om grundläggande utbildning inleder den grundläggande utbildningen. Dagvård ska dock anordnas under en del av dagen, när barnet innan det har nått den i lagen om grundläggande utbildning nämnda läropliktsåldern deltar i förskoleundervisning enligt lagen om grundläggande utbildning eller när barnet i enlighet med 25 § 2 mom. i lagen om grundläggande utbildning inleder sin grundläggande

utbildning ett år tidigare än vad som anges i paragrafens 1 mom. Dagvården ska om möjligt anordnas i den form som barnets föräldrar eller andra vårdnadshavare önskar.

Föräldrarna till eller andra vårdnadshavare för ett i 1 mom. avsett barn som inte för ordnande av vården av barnet väljer en dagvårdsplats som kommunen anordnar enligt 1 mom., har för ordnande av barnets vård på något annat sätt rätt att få stöd enligt lagen om stöd för hemvård och privat vård av barn (1128/1996) så som närmare bestäms i nämnda lag.

Genom förordning bestäms om hur dagvårdsplats ska sökas samt om den tid inom vilken barnets föräldrar eller andra vårdnadshavare ska göra detta.

Rätten till samma dagvårdsplats kvarstår även om barnet inte får dagvård under de avsnitt av faderskapspenningsperioden som avses i 9 kap. 7 § i sjukförsäkringslagen. Frånvaro som beror på avsnitt av faderskapspenningsperioden ska anmälas till daghemmet senast två veckor före den planerade periodens början.

Denna lag träder i kraft den _____ 20 . före denna lags ikraftträdande tillämpas, om
I fråga om skyldigheten att ordna dag- faderskapspenning enligt sjukförsäkringsla-
vårdsplats och rätten att få samma dagvårds- gen baserar sig på sådana tidigare bestäm-
plats ska de bestämmelser som varit i kraft melser i sjukförsäkringslagen som varit i
kraft före ikraftträdandet.

Helsingfors den 17 september 2012

Statsministerns ställföreträdare, finansminister

JUTTA URPILAINEN

Social- och hälsovårdsminister *Paula Risikko*

1.

Lag**om ändring av sjukförsäkringslagen**

I enlighet med riksdagens beslut upphävs i sjukförsäkringslagen (1224/2004) 9 kap. 10 a § och 15 kap. 4 a §, sådana de lyder, 9 kap. 10 a § delvis ändrad i lagarna 1342/2006 och 962/2009 samt 15 kap. 4 a § i lag 1342/2006, samt ändras 9 kap. 7 §, 10 § 1 mom., 11 § 2 mom., 14 § 1 mom 1 punkten, 15 och 17 §, 11 kap. 1 § 2 mom. 3 punkten och 15 kap. 4 § 1 mom., av dem 9 kap. 7 och 15 § sådana de lyder delvis ändrade i lag 1342/2006, 10 § 1 mom. och 11 § 2 mom. sådana de lyder i lag 1342/2006, 17 § sådan den lyder i lag 438/2010, 11 kap. 1 § 2 mom. 3 punkten sådan den lyder i lag 1142/2010 och 15 kap. 4 § 1 mom. sådan den lyder i lag 19/2012, som följer:

Gällande lydelse

9 kap
Föräldradagpenningar
7 §

Faderskapspenningsperiod

Under moderskaps- och föräldrapenningsperioden betalas faderskapspenning sammanlagt för högst 18 vardagar. Under denna tid kan faderskapspenningen uppdelas på högst fyra sammanhängande perioder.

Föreslagen lydelse

9 kap.
Föräldradagpenningar
7 §

Faderskapspenningsperiod

Faderskapspenning betalas sammanlagt för högst 54 vardagar, dock så att under moderskaps- och föräldrapenningsperioden betalas faderskapspenning sammanlagt för högst 18 vardagar. Betalningen av faderskapspenning under moderskaps- och föräldrapenningsperioden kan uppdelas på högst fyra avsnitt. Betalningen av faderskapspenning utanför moderskaps- och föräldrapenningsperioden kan uppdelas på högst två avsnitt. Rätten till faderskapspenning gäller tills barnet fyller två år eller det har gått två år sedan adoptivbarnet togs i vård.

Om faderns rätt till faderskapspenning samtidigt baserar sig på både födelsen av ett tidigare barn och på födelsen av ett nytt barn, betalas faderskapspenning under den moderskaps- och föräldrapenningsperiod som baserar sig på födelsen av det nya barnet sammanlagt för högst 42 vardagar så att högst 24 vardagar kan basera sig på födel-

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

sen av det tidigare barnet och högst 18 vardagar på födelsen av det nya barnet. I detta fall ska de faderskapspenningdagar som baserar sig på födelsen av det tidigare barnet tas ut under ett enda avsnitt.

10 §

10 §

*Föräldrapenningsperiod**Föräldrapenningsperiod*

Föräldrapenning betalas för högst 158 vardagar omedelbart efter moderskapspenningperioden, om inte något annat följer av 2 eller 3 mom. eller 10 a §. De föräldrapenningsdagar som följer omedelbart efter moderskapspenningperioden och de föräldrapenningsdagar som framflyttas med stöd av 10 a § utgör en föräldrapenningsperiod.

Föräldrapenning betalas för högst 158 vardagar omedelbart efter moderskapspenningperioden, om inte något annat följer av 2 eller 3 mom.

10 a §

10 a §

*Pappamånad**Pappamånad*

Utan hinder av vad som i 8 § 1 mom. bestäms om en sammanhängande föräldrapenningsperiod kan fadern enligt överenskommelse mellan modern och fadern flytta fram 12 föräldrapenningsdagar som hör till den föräldrapenningsperiod som avses i 10 § för att tas ut senare. För att föräldrapenning skall kunna flyttas fram krävs dessutom att minst en av de dagar med faderskapspenning som avses i 2 mom. tas ut.

(upphävs)

Om föräldrapenning eller partiell föräldrapenning på grundval av deltagande i vården av barnet betalas till fadern utan avbrott för åtminstone de 12 sista vardagarna av den föräldrapenningsperiod som följer omedelbart efter moderskapspenningperioden eller för de 12 föräldrapenningsdagar som flyttats fram med stöd av 1 mom., har fadern rätt till faderskapspenning för en sammanhängande period om högst 24 vardagar omedelbart efter sin föräldrapenningsperiod (pappamånad).

De föräldrapenningsdagar som betalas med stöd av 1 eller 2 mom. skall utnyttjas innan 180 kalenderdagar har förflutit från utgången av den föräldrapenningsperiod som

börjat omedelbart efter moderskapspenningsperioden.

Framflyttandet av föräldrapenningsdagarna förutsätter att endera föräldern vårdar barnet hemma från utgången av den period för vilken föräldrapenning har betalats till modern eller fadern omedelbart efter moderskapspenningsperioden fram till faderns föräldrapenningsperiod som grundar sig på denna paragraf och att föräldern i fråga

1) därför har varit berättigad till stöd för hemvård av barn enligt lagen om stöd för hemvård och privat vård av barn (1128/1996), eller

2) de facto har vårdat barnet hemma, men inte enligt lagen om stöd för hemvård och privat vård av barn har varit berättigad till sådant stöd för hemvård av barn som avses i lagen.

11 §

Föräldra- och faderskapspenning för adoptivföräldrar

En adoptivfader som är berättigad till föräldrapenning för adoptivförälder har också rätt till faderskapspenning i enlighet med 6, 7 och 10 a §.

11 §

Föräldra- och faderskapspenning för adoptivföräldrar

En adoptivfader som är berättigad till föräldrapenning för adoptivförälder har rätt till faderskapspenning i enlighet med 6 och 7 §.

14 §

Hur barnets död eller bortgivning för adaption inverkar på föräldradagpenningen

Om ett barn är dödfött eller om ett barn eller ett adoptivbarn dör

1) betalas moderskaps- och faderskapspenning till utgången av moderskaps- eller faderskapspenningsperioden,

14 §

Hur barnets död eller bortgivning för adaption inverkar på föräldradagpenningen

Om ett barn är dödfött eller om ett barn eller ett adoptivbarn dör

1) betalas moderskapspenning till utgången av moderskapspenningsperioden och faderskapspenning för 12 vardagar efter dagen för barnets död, dock högst till utgången av faderskapspenningsperioden eller av ett avsnitt av perioden,

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

15 §

Begränsningar i fråga om betalning av föräldradagpenning

Föräldradagpenning betalas inte till en försäkrad för den tid under vilken han eller hon

1) avtjänar fängelsestraff i en straffanstalt som avses i 2 § i lagen om verkställighet av straff, med undantag av förvandlingsstraff för böter, *eller*

2) är internerad i tvångsinrättning med stöd av 1 § i lagen om internering av farliga återfallsförbrytare.

Om rätt till ny föräldradagpenning uppkommer under moderskaps-, faderskaps- eller föräldrapenningsperioden, upphör betalningen av den föregående moderskaps-, faderskaps- eller föräldrapenningen vid ingången av den nya föräldradagpenningensperioden. Om rätt till ny föräldradagpenning uppkommer innan den framflyttade pappamånaden tagits ut, upphör rätten till föräldradagpenning för det föregående barnet.

11 kap

Beloppet av dagpenningsförmånerna

1 §

Beloppet av dagpenningsförmånerna enligt arbetsinkomst

Trots vad som bestäms i 1 mom. är

---

3) beloppet av den föräldrapenning som betalas till fadern och faderskapspenningen för pappamånaden för de 30 första vardagarna som betalas till fadern 75 procent av trehundra delen av den försäkrades vid beskattningen konstaterade årsarbetsinkomst, om denna inte överstiger 50 606 euro; på den överstigande delen är beloppet av den föräldrapenning som betalas till fadern 32,5 procent av trehundra delen av årsarbetsinkomsten.

15 §

Begränsningar i fråga om betalning av föräldradagpenning

Föräldradagpenning betalas inte till en försäkrad för den tid under vilken han eller hon avtjänar fängelsestraff i ett fängelse som avses i 4 kap. 1 § i fängelselagen (767/2005), med undantag av förvandlingsstraff för böter.

Om rätt till ny föräldradagpenning uppkommer under moderskaps- eller föräldrapenningsperioden, upphör betalningen av den föregående moderskaps- eller föräldrapenningen vid ingången av den nya föräldradagpenningensperioden.

11 kap.

Beloppet av dagpenningsförmånerna

1 §

Beloppet av dagpenningsförmånerna enligt arbetsinkomst

Trots vad som bestäms i 1 mom. är

---

3) beloppet av den föräldrapenning som betalas till fadern och faderskapspenningen som betalas efter moderskaps- och föräldrapenningsperioden för de 30 första vardagarna som betalas till fadern 75 procent av trehundra delen av den försäkrades vid beskattningen konstaterade årsarbetsinkomst, om denna inte överstiger 50 606 euro; på den överstigande delen är beloppet av den föräldradagpenning som betalas till fadern 32,5 procent av trehundra delen av årsarbetsinkomsten; om det är fråga om faderskapspenningss dagar enligt 9 kap. 7 § 2 mom. för födelsen av ett tidigare barn som avses i 9 kap. 7 § 2 mom., kan faderskapspenningen betalas till förhöjt belopp

även under moderskaps- och föräldrapenningsperioden för det nya barnet, förutsatt att förhöjningsdagar för födseln av det tidigare barnet finns kvar.

15 kap

Verkställighet

4 §

Tidsfrister för ansökan om dagpenningförmåner

Dagpenningförmåner ska sökas som följer:

1) sjukdagpenning inom två månader från arbetsförmågans början och partiell sjukdagpenning inom två månader från den dag från och med vilken sökanden önskar få förmånen,

2) specialvårdspenning och särskild moderskapspenning inom fyra månader från den dag från och med vilken sökanden önskar få förmånen,

3) moderskapspenning senast två månader före den beräknade tidpunkten för nedkomsten,

4) föräldrapenning och partiell föräldrapenning en månad före den dag från och med vilken sökanden önskar få förmånen, om inte något annat följer av 6 punkten,

5) faderskapspenning senast två månader från det att föräldradagpenningssperioden löpt ut, om inte något annat följer av 6 punkten,

6) föräldradagpenning för pappamånaden två månader före den dag från och med vilken sökanden önskar få förmånen, samt

7) föräldrapenning för vård av adoptivbarn inom två månader från det att barnet togs i vård.

15 kap.

Verkställighet

4 §

Tidsfrister för ansökan om dagpenningförmåner

Dagpenningförmåner ska sökas som följer:

1) sjukdagpenning inom två månader från arbetsförmågans början och partiell sjukdagpenning inom två månader från den dag från och med vilken sökanden önskar få förmånen,

2) specialvårdspenning och särskild moderskapspenning inom fyra månader från den dag från och med vilken sökanden önskar få förmånen,

3) moderskapspenning senast två månader före den beräknade tidpunkten för nedkomsten,

4) föräldrapenning och partiell föräldrapenning en månad före den dag från och med vilken sökanden önskar få förmånen, om inte något annat följer av 6 punkten,

5) faderskapspenning senast inom två månader från det barnet fyllt två år eller det att två år har gått sedan barnet togs i vård, och

6) föräldrapenning för vård av adoptivbarn inom två månader från det att barnet togs i vård.

4 a §

Anmälningsskyldighet i fråga framflyttandet av föräldrapenningen

Om modern och fadern har kommit överens om att de 12 sista vardagarna av föräldra-

4 a §

Anmälningsskyldighet i fråga framflyttandet av föräldrapenningen

(upphävs)

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

penningsperioden flyttas fram i enlighet med 9 kap. 10 a § 2 mom., skall Folkpensionsanstalten underrättas om framflyttandet två månader innan den föräldrapenningsperiod som avses i 9 kap. 10 § upphör.

Denna lag träder i kraft den 20 . Denna lag tillämpas på faderskapspenningen, om den första föräldradagpenningsdagen för samma barn infaller efter att lagen träder i kraft.

2.

Lag**om ändring av 4 och 6 § i lagen om stöd för hemvård och privat vård av barn**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om stöd för hemvård och privat vård av barn (1128/1996) 4 § 5 mom. och 6 § 2 mom., sådana de lyder i lag 1343/2006, som följer:

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

4 §

4 §

*Vårdpenning**Vårdpenning*

Vårdpenning enligt stödet för hemvård betalas för den tid för vilken familjen enligt sjukförsäkringslagen (1224/2004) har rätt till särskild moderskaps-, moderskaps- eller föräldrapenning eller partiell föräldrapenning eller till faderskapspenning för faderskapspenningensperioden omedelbart efter föräldrapenningensperioden eller till föräldrapenning eller faderskapspenning med stöd av 9 kap. 10 a § i sjukförsäkringslagen, likväl endast skillnaden mellan det sammanlagda beloppet av de vårdpenningar som skall betalas för de barn i familjen som berättigar till vårdpenning och ovan nämnda förmån enligt 11 kap. i sjukförsäkringslagen. Om familjen inte har rätt till särskild moderskaps-, moderskaps- eller föräldrapenning eller partiell föräldrapenning, betalas i vårdpenning enligt stödet för hemvård fram till utgången av ovan nämnda tid enligt sjukförsäkringslagen skillnaden mellan vårdpenningarna enligt stödet för hemvård för de barn i familjen som berättigar till vårdpenning och minimibeloppet enligt 11 kap. 7 eller 11 § i sjukförsäkringslagen.

Vårdpenning enligt stödet för hemvård betalas för den tid för vilken familjen enligt sjukförsäkringslagen (1224/2004) har rätt till särskild moderskaps-, moderskaps- eller föräldrapenning eller partiell föräldrapenning eller till faderskapspenning enligt 9 kap. 7 § 1 mom. i sjukförsäkringslagen under den faderskapspenningensperiod som ska tas ut utanför moderskaps- och föräldrapenningensperioden, dock endast skillnaden mellan det sammanlagda beloppet av de vårdpenningar som ska betalas för de barn i familjen som berättigar till vårdpenning och ovan nämnda förmån enligt 11 kap. i sjukförsäkringslagen. Om familjen inte har rätt till särskild moderskaps-, moderskaps- eller föräldrapenning eller partiell föräldrapenning, betalas i vårdpenning enligt stödet för hemvård fram till utgången av ovan nämnda tid enligt sjukförsäkringslagen skillnaden mellan vårdpenningarna enligt stödet för hemvård för de barn i familjen som berättigar till vårdpenning och minimibeloppet enligt 11 kap. 7 eller 11 § i sjukförsäkringslagen.

6 §

6 §

*Bestämmande av vårdtillägg**Bestämmande av vårdtillägg*

Om vårdtillägget till stödet för hemvård av barn betalas under tiden för särskild mo-

Om vårdtillägget till stödet för hemvård av barn betalas under tiden för särskild mo-

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

derskaps-, moderskaps- eller föräldrapenningsperiod eller partiell föräldrapenningsperiod eller faderskapspenningssperiod omedelbart efter föräldrapenningsperioden eller den föräldradagpenningssperiod som avses i 9 kap. 10 a § i sjukförsäkringslagen, beaktas av ovan nämnda förmån såsom inkomst endast den del som överstiger det sammanlagda beloppet av de vårdpenningar som familjen vid ifrågasvarande tidpunkt har rätt till.

---

derskaps-, moderskaps- eller föräldrapenningsperiod, partiell föräldrapenningsperiod eller den faderskapspenningssperiod enligt 9 kap. 7 § 1 mom. i sjukförsäkringslagen som ska tas ut utanför moderskaps- och föräldrapenningsperioden, beaktas av ovan nämnda förmån såsom inkomst endast den del som överstiger det sammanlagda beloppet av de vårdpenningar som familjen vid tidpunkten i fråga har rätt till.

Denna lag träder i kraft den 20 .
Om föräldradagpenning enligt sjukförsäkringslagen baserar sig på sådana tidigare bestämmelser i sjukförsäkringslagen som varit i kraft före denna lags ikraftträdande, ska de bestämmelser som varit i kraft före ikraftträdandet tillämpas när förmåner samordnas.

3.

Lag**om ändring av 11 a § i lagen om barndagvård**

I enlighet med riksdagens beslut *ändras* i lagen om barndagvård (36/1973) 11 a §, sådan den lyder i lagarna 630/1991, 1129/1996 och 1344/2006, som följer:

Gällande lydelse

11 a §

Kommunen skall, utöver vad som bestäms i 11 §, se till att barnets föräldrar eller andra vårdnadshavare, efter utgången av den tid för vilken moderskaps-, faderskaps- eller föräldrapenning eller partiell föräldrapenning enligt sjukförsäkringslagen (1224/2004) får betalas eller efter en faderskapspenningssperiod omedelbart efter föräldrapenningsperioden eller efter den pappamånad som framflyttats med stöd av 9 kap. 10 a § i sjukförsäkringslagen, kan få en sådan av kommunen anordnad dagvårdsplats för barnet som avses i 1 § 2 eller 3 mom. och att barnet kan få dagvård tills det såsom läropliktigt enligt lagen om grundläggande utbildning inleder den grundläggande utbildningen. Dagvård skall dock anordnas under en del av dagen, när barnet innan det har nått den i lagen om grundläggande utbildning nämnda läropliktsåldern deltar i förskoleundervisning enligt lagen om grundläggande utbildning eller när barnet i enlighet med 25 § 2 mom. i lagen om grundläggande utbildning inleder sin grundläggande utbildning ett år tidigare än vad som anges i paragrafens 1 mom. Dagvården skall om möjligt anordnas i den form som barnets föräldrar eller andra vårdnadshavare önskar.

Föräldrarna till eller andra vårdnadshavare för ett i 1 mom. avsett barn som inte för ordnande av vården av barnet väljer en dagvårdsplats som kommunen anordnar enligt

Föreslagen lydelse

11 a §

Kommunen ska, utöver vad som bestäms i 11 §, se till att barnets föräldrar eller andra vårdnadshavare kan få en sådan av kommunen anordnad dagvårdsplats för barnet som avses i 1 § 2 eller 3 mom. efter utgången av den tid för vilken moderskaps- och föräldrapenning eller partiell föräldrapenning enligt sjukförsäkringslagen (1224/2004) får betalas, dock inte under den tid för vilken den faderskapspenning enligt 9 kap. 7 § 1 mom. i sjukförsäkringslagen ska betalas utanför moderskaps- och föräldrapenningsperioden får betalas, och att barnet kan få dagvård tills det såsom läropliktigt enligt lagen om grundläggande utbildning inleder den grundläggande utbildningen. Dagvård ska dock anordnas under en del av dagen, när barnet innan det har nått den i lagen om grundläggande utbildning nämnda läropliktsåldern deltar i förskoleundervisning enligt lagen om grundläggande utbildning eller när barnet i enlighet med 25 § 2 mom. i lagen om grundläggande utbildning inleder sin grundläggande utbildning ett år tidigare än vad som anges i paragrafens 1 mom. Dagvården ska om möjligt anordnas i den form som barnets föräldrar eller andra vårdnadshavare önskar.

Föräldrarna till eller andra vårdnadshavare för ett i 1 mom. avsett barn som inte för ordnande av vården av barnet väljer en dagvårdsplats som kommunen anordnar enligt

*Gällande lydelse**Föreslagen lydelse*

I mom., har för ordnande av barnets vård på något annat sätt rätt att få stöd enligt lagen om stöd för hemvård och privat vård av barn (1128/1996) så som närmare bestäms i nämnda lag.

Genom förordning bestäms om hur dagvårdsplats ska sökas samt om den tid inom vilken barnets föräldrar eller andra vårdnadshavare ska göra detta.

I mom., har för ordnande av barnets vård på något annat sätt rätt att få stöd enligt lagen om stöd för hemvård och privat vård av barn (1128/1996) så som närmare bestäms i nämnda lag.

Genom förordning bestäms om hur dagvårdsplats ska sökas samt om den tid inom vilken barnets föräldrar eller andra vårdnadshavare ska göra detta.

Rätten till samma dagvårdsplats kvarstår även om barnet inte får dagvård under de avsnitt av faderskapspenningensperioden som avses i 9 kap. 7 § i sjukförsäkringslagen. Frånvaro som beror på avsnitt av faderskapspenningensperioden ska anmälas till daghemmet senast två veckor före den planerade periodens början.

---

*Denna lag träder i kraft den 20 .
I fråga om skyldigheten att ordna dagvårdsplats och rätten att få samma dagvårdsplats ska de bestämmelser som varit i kraft före denna lags ikraftträdande tillämpas, om faderskapspenning enligt sjukförsäkringslagen baserar sig på sådana tidigare bestämmelser i sjukförsäkringslagen som varit i kraft före ikraftträdandet.*